Sri M. C. NARASIMHAN.—I want to know whether the Ministers are not intervening. Is it the position of the Government that the Ministers do not want to intervene in the debate, that they have no reply to the remarks offered so far.

Sri B. D. JATTI.—That is a matter left to the Ministers. We will see what we can do. We are not bound down by the suggestion of the Honourable Member.

Sri M. C. NARASIMHAN.—I only want information as to whether they are going to intervene, if they are not going to intervene, the only question is as to whether in accordance with your ruling, Sri Puttaramiya has to reply and all the other consequences will follow. I think this is sufficient ground....

Sri B. D. JATTI.—We will have to watch the proceedings, what type of speeches are going to come, we do not know. We will see at that time. He cannot bind us down like this by making a threat.

Mr. SPEAKER.—Now, we will go to the subject-matter of the motion.

Sri B. D. JATTI.—If you can fix up the time and date of voting....

Mr. SPEAKER.—Does the Government require three to four hours ?

Sri B. D. JATTI.—Yes.

Mr. SPEAKER.—It means the whole day. Now, I have received notice from Members that they would like to speak on the motion; there are six of them from the Opposition. I think they have had a sufficient opportunity and if they want to take part in the debate, I cannot give much more time. I will have to curtail some more time.

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—It may be extended by one more day. This is a very important motion. I am surprised at the Speaker saying that we are wasting Money on this motion. This is a very important motion and this is the first of its kind in the history of this Assembly. I do not think in your regime as Deputy Speaker in the former Bombay Assembly you had ever a chance of hearing such a debate.

MOTION OF NO CONFIDENCE IN THE COUNCIL OF MINISTERS

(*Debate* Contd.)

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ (ರಾಮದುರ್ಗ) ಸಭಾಮಾನ್ಯರೆ, ಈಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ತಂದಿರುವ, ಸದ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಮೇಲಿನ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಪಕ್ಷಪಾತ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸು ದಳದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಳಸಂಚಿನಿಂದ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಬಿಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್ಕ)

ದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಅವರಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಟೂರ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು, ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಳಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಳಸಂಚು ನಡೆಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಒಳಗೊಳಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಟೂರು ಬಂದಾಕ್ಷಣದಿಂದ ಪೋಲೀಸರ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾಗಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಾಗಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕೇಸುಗಳು ಸಬ್‌ಜುಡಿಸಾಗಿವೆ, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿವೆ, ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಮದದಿಂದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, 1–1½ ವರ್ಷದಿಂದ ಜಾಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಇವರು ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಗಳೆದು, ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದೇವೆ, ವಕೀಲರಿದ್ದೇವೆ, ಪಂಡಿತರಿದ್ದೇವೆಂದು ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಜಮಖಂಡಿ ಮತ್ತು ರಾಂದುರ್ಗ ಭಾಗಗಳೊಳಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದು, ವಾರೆಂಟು ತಂದಿದ್ದು, ಸರ್ವವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಒಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಆ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ನಾನು ಹೊರಿಸಿದ ಆರೋಪಗಳು ಸುಳ್ಳಾದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನೊಳಗೆ ಏನೇನು ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಶುದ್ಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಸ್ ಫೇಲ್ ಆದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದರೆ ಛಾಲೆಂಜ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆಯಲಿ, ತೆಗೆಯದಿರಲಿ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಹೊರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿ, ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತಮಗಾಗದವರ ಮನೆಯ ಮನೆಗಳ ಕಿಟಿಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಇಡಿಸಿ, ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗುನ್ನೇಗಾರಿಮಾಡಿ, ವಾರೆಂಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವರ ಮೇಲೆ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಹಿಂಸೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸರು ಮಾಡುವಂಥ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರು ಮಾಡುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುರಿತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರೂ, ಇತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರೂ, ಏನೂ ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಭತ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಭತ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರೆಷರ್‌ನಿಂದ ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಳಗೆ ನಜರು ತಂದರೂ, ಸಬ್‌ಜುಡಿಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಡಜನರ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ, ಅವರ ಖರ್ಚಿಗೆ ರೊಕ್ಕ, ವಕೀಲರ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಇವತ್ತು ಜಂಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ ಕೇಸುಗಳು ನೂರಾರು ಆಗಿವೆ; ಸಾವಿರಾರು ಗಟ್ಲೆ ಜನರನ್ನು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾದಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಯಾರಾದಲೂ ಕೋರ್ಟು ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ, ಅವರನ್ನು

ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದರೆ, ರೊಕ್ಕಕೊಡಲು ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ತಾಪ್ರಸನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಿರಪರಾಧಿ ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಬಲಗೈಯ್ಯಾಗಿದ್ದಂಥ, 10–20 ವರ್ಷಗಳ ದೇಶದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿದಂಥ, ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಜೀವಮಾನವನ್ನೇ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ಬಂಧುಗಳ ಮೇಲೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ. 2–3 ವರ್ಷಗಳು ಅವರು ವೃಥಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ಕೇಸು ನಡೆದು ಅದು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಛಾಲೆಂಜ್ ಇದೆ. ಜಮಖಂಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ, ಜಂಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನೊಳಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಆರೋಪಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಒಂದು ಆಲ್‌–ಪಾರ್ಟಿ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಿಸಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ, ಈ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ದೇಶದ ರೊಕ್ಕ ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾದಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಜನರ ಮೇಲೆ ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಇಡಿ. ನಾಡಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಇವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ 10–20 ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ನಿಂತರು. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಗೇ ಅವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ, 12–15 ಹುಡುಗರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿ, ಪೋಲಿಂಗ್ ನಡೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿನೊಳಗೆ ಇಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಗೆಲವು ಆಗುವುದು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ, ತಾವು ಗೆದ್ದು ಬಂದ ಹಿಂದುಗಡೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ನಡೆದರೂ, ಆ ಕೇಸು ಸಾಬೀತು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಮರ್ಡರ್ ಕೇಸು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೋಲೀಸು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಅಯೋಗ್ಯರು ಎಂದು ಜಬರ್ದಸ್ತಿನಿಂದ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ಅಯೋಗ್ಯರು ಎಂದು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. It is parliamentary?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ.—ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. unfit ಅನರ್ಹರು ಅನ್ನಿ. ಇವತ್ತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ: ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗೇನೇ ಕೇಸುಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆರೋಪ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಏಕೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರ–ಕೇಸು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಲು ನೆರವಾಗುವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಪದವಿ ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರ. ಹೋಗಲಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸಧಿಕಾರಿಯೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಜೈಲಿನೊಳಗೆ 1–1½ ವರ್ಷ ಇದ್ದರೂ, ಕೋರ್ಟು ಅವರ ಮೇಲಿದ್ದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 1–1½ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ 26 ಸಾವಿರ ಅಥವಾ 56 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ತ್ರಾಸು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್)

ಇನ್ನು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೋದ ಸಾರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಈ ಸಾರಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ? ಇವತ್ತು ಒಂದು ಖಾತೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿ ನಾಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವು ದಿಲ್ಲ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ದೇಶದ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಲೀ ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಇರತಕ್ಕಂತ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿದರ್ಶನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವಾಗ, ಮತ್ತು ಆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರು ವಾಗ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸಹ ದೇಶದ ಜನತೆ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಶಿಸ್ತು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪಗಳು, ಸುಳ್ಳು ಕೇಸುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಷುರುಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾಲು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನೊಳಗೆ ಇವರು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ಆಗದವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವಪ್ರಕಾರ ನಾಲಾಯಕ್ಕಾದವರಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಜಬರದಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬೀ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಟ್ಟು ಕಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ! ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕರೆದು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಕಡೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಓಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬೀ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇವರು ಟೂರ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಇನ್‌ಫ್ಲುಯನ್ಸ್‌ನಿಂದ ಅವರ ಹಿತ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೇನು ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೇ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕೇಡುತನ. ನಾನು ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳತನಕ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಮಖಂಡಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ನಾನು ಸಹ ರಾಮ ದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಯಾರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆರಚನೆಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತರಿಗೆ ಜೀವನಾಂಶ ದೊರೆಯಿತು.

Sri B. D. JATTI.—Sir, one clarification. The point I wanted to clarify was, there was a movement in Deccan States that there should be a Union of the Deccan States. Most of the Chief Ministers at that time who were working in the Deccan States and most of the Rulers were for having a Union. I was the first Chief Minister to oppose it. What the Member says is not correct. I was then the Chief Minister of Jamkhandi.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Were you the Dewan or the Chief Minister ?

Sri B. D. JATTI.—I was elected on behalf of the Congress of Jamakhandi State. I was the appointed as a popular Chief Minister and not as a Dewan.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Why did you oppose it, Sir ?

Sri B. D. JATTI.—I will tell you. They wanted to have one Union of Rajas and Maharajas and one of the senior Raja should be the Raj Pramukh ; we did not agree. Secondly, there was a difference about the language to be used. We wanted Kannada and they did not agree. Therefore, we did not come to any agreement.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಂಘ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಘ ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿ, ಎಂದಾಗ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಸಂಘರಾಜ್ಯವಾಗಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಇವರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ. ಜಮಖಂಡಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಡಾ. ಪಟ್ಟಾಭಿಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮರ್ಜ್ ಆಯಿತು. ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಚೀಫ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸೊಸೈಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿದ್ದರು. ಆಗಲೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅವೆಲ್ಲವೂ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಬ್ರೇಕ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್.—ಸಂಘರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಆಗ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ 9 ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇವರು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳಿರುವಾಗ, ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ದೇಶವನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಲು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರ ವೀರರನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಿನ ಮಹಾರಾಜ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೀ ಫಾಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂತು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟರ್)

ಅವರು ಅದನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿ, ಬಂದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಈಗ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದಮೇಲೆ ಫಾಸಿಗೆ ಹೋದಂತಹವರ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವಿದ್ದಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದು ಫಾಸಿಗೆ ಹೋದಂತಹವರ ಆಸ್ತಿ ಕೇವಲ 21 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಫಾಸಿಗೆ ಹೋದಂತಹ ಜನರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಡ ರೈತರಿಗೆ, ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರೈತರ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಹಂಚುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ತಪ್ಪುಭಾವನೆ. ಇಂತಹ ನಿರ್ದಯಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇವತ್ತು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕು. ಪ್ರಜಾನುರಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ದುಡಿಯುವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇವತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1942 ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಎಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಮದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಫಾಸಿಗೆ ಹೋದಂತಹವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ-ಹಣ ಸುಮಾರು 21 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅವರವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಇವರು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರಾ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಏನೇನು ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಇಷ್ಯೂ ಮೇಲೇ ನಾನೀಗ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನೀಗ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೇ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೀಗ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನಗಳನ್ನೂ-ದರ್ಜೆಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ದೇಶಾಭ್ಯುದಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಡ್ಡಿ ತಂದೊಡ್ಡಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೀರ್ತಿಗೇನೇ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ತುಳಿಯಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೈವಾಡ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ-ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರೂ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ, ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡದೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡಲಿಪೆಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈ ಠರಾವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇವಲ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಟಂಟಾಗಿ ತಂದಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಠರಾವು ಈ ಬಹುಮತವಿರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂತ ನಾವೇನೂ ತಂದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರ ನಮಗೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಹಾಲ
ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ, ಅಪರಾಧಗಳು
ಪೀಡೆಗಳೂ, ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಗಳೂ ಏನಿವೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು,
ಗಳಿಗೇನೋ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ, ಪಟ್ಟಣ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ಯವಾದವುಗ
ಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಅನ್ಯಾಯ ಪರಂಪರೆ
ಗಳ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ, ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವಂತಾಗ
ಲೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪಟ್ಟಣ್‌ರವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದೆಲ್ಲ ಸರಿ
ಎಂತ ಹೇಳತಕ್ಕ ಜನ ಬಹು ಮಂದಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಲೋಕಸೇವಕ ಆಯೋಗ
ದವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಅಸತ್ಯ, ಅಯೋಗ್ಯ
ವಾದವುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರೇಕೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಲಿಲ್ಲ ಎಂತ ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ
ಹಾಗೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬರುವಂಥ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಒಡ
ಕನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶ
ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾ
ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಟಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವಾಸಗಳೆಲ್ಲ
ಕೇವಲ ಅವರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ವಿನಾ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ
ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ರಿಜೈನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಹಿತ ಸಾಧಿಸುವಂಥ ಸರ್ಕಾರ
ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂತ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅವಧಿಗಿಂತ
4–5 ನಿಮಿಷಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನ
ರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಶ್ರೀ ವರ್ಮಾ ಬಿ. ಡಿ.
ಜತ್ತಿಯವರು 1958ನೆ ಇಸವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳು 8ನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 11-30 ಗಂಟೆಗೆ ರೆಸಿ
ಡೆನ್ಸಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು
ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದನಂತರ ಆ ದಿವಸಲಾಗಾಯ್ತು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿಯವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನು
ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ, ದುರಾಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ
ಮೇಲೆ ಈ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ
ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡು. ಈ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡದಹೊರತು ದೇಶಾಭಿ
ವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ–ದೇಶಕ್ಕೂ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ ಎಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಒಂದು ಅಭಿ
ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಅನೇಕ
ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುತ್ತೆಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ
ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ
ಎಂಬುದನ್ನು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ತೋರಿಸಲು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ.
ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಠರಾವನ್ನು ಶುಕ್ರವಾರದ ದಿವಸ ಈ
ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ಅವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ
ದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವು ಅನೇಕ ದೋಷಯುಕ್ತಗಳಿಂದ
ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ ಇದು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂತ ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್
ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಮೊದಲು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ
ವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು
ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಇರಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ದಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಈ ಜತ್ತಿ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ-ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಜತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು 4-5 ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಜತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಮಣ್ಣು ಪಾಲು ಮಾಡಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ 29 ಛಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಹಾಗೆ ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದನ್ನಾಗಿ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಪಾದನೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಹಾಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳೂ ಸಹ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಆ 29 ಛಾರ್ಜುಗಳು ಯಾವುಯಾವೆಂದರೆ ...ಓದುತ್ತೇನೆ (1) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಬಿ.ಇ.ಡಿ.ಟಿ, ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಮಾಣಿಕ್ಯಂರವರ ನೇಮಕದ ವಿಚಾರ, (2) ಇಬ್ಬರು ಇದೇ ಸಭೆಯ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು, (3) ನಿಕ್ಕಂರವರನ್ನು ಉಪ-ಕುಲಪತಿ ಸ್ಥಾನಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು (4) ಎಸ್.ವಿ.ಜಿ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ರಿಟ್-ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಚಾರ. ......

Sri F. H. MOHSIN.—On a point of information. Can a Member read a newspaper in the House.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—It is not a newspaper. It is an ordinary paper.

Mr. SPEAKER.—If a Member cannot read a newspaper, he cannot quote from a newspaper cutting.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Just to refresh his memory, he is looking into it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I bring back to the Memory of the Chair and once when Sri Baliga was referring to a newspaper column the Chair said that if the Member is satisfied that the information contained in the paper is reliable, that it is authentic and the source of information is correct, the Member can read the paper and quote from it. I wish to take shelter under that ruling.

Mr. SPEAKER.—A Member cannot read from a newspaper. A Member cannot also read from a cutting of a newspaper. But if the Member is convinced that the matter that has appeared in a newspaper is correct, then he could make use of it. The Member should feel that to the best of his knowledge and belief the information contained in the newspaper is correct.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I feel it is correct, Sir. Otherwise I would not have brought it here.

ಸಚಿವರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಅಭಾವ, ಕೆಲವು ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಕಾರ್ಯ ವಿಲಂಬ, ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳ ರದ್ದು ಮಾಡಿದುದು, ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ

ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—These are charges made by their own friends expressing no-confidence in the Jatti Ministry. So I am making use of this piece of information and throw these people out saying that their own Party-men have no confidence in them.

Mr. SPEAKER.—He is speaking on a motion. The motion contains certain charges against the Ministry.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—These are all charges along with the charges made by Sri Puttaramaiya. If I read these charges, the whole thing covered by the motion will be covered. I have so much information.

ಸ್ವಾಮಿ 29 ಚಾರ್ಜುಗಳಿರುವ ಚಾರ್ಜ್ ಷೀಟ್ ಕೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿಯವರ ಸಮುಖದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗೈ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಯಾಕೆ ಎಂಬಂತೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಾರ್ಜುಗಳು ಇವೆ. ಈ ಚಾರ್ಜ್ ಷೀಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಿಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಬಂದರು. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಒಂದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳವು ತಕ್ಷಣ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರು ಮುಖಂಡರು ಕೂಡಿ ಒಂದು ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕರಾರು ಯಾರ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಯಾರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ, ಯಾರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾರ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಕೀರ್ತಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ದುರಾಡಳಿತ ನಡೆಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಪರಂಪರೆ ನಡೆದುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಓಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮೀಟಿಯ ನಿರ್ಣಯ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಹರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಒಂದು ದೀರ್ಘ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ವಿಲ್ಲ ; ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದವರನ್ನು ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಈಗ ಹೇಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಅರಸರವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri C. M. ARMUGHAM.—If they take action against Sri Devaraj Urs, again trouble starts.

(*laughter*).

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ರವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಕಂಟ್ರಿಡಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪಂಡಿತ ನೆಹರು ಅವರು ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕರೆದು 29 ಚಾರ್ಜಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಮೊಹಸೀನರವರು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರ ಹತ್ತಿರ ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—He is saying something which I cannot understand.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಹೋಗಲಿ, ಬಿಡಿ.

Sri F. H. MOHSIN.—Sri Muckannappa himself has given this information to me.

(*laughter.*)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಹಸೀನ್‌ರವರು ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಈ 29 ಚಾರ್ಜಸ್‌ಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—This is a deliberate false statement and a wrong statement. ಸದಸ್ಯರು ಅಭುತ್ತ ಸುಳ್ಳು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅರಣ್ಯದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ I see some fishy about this, please pardon enquiry ಎಂದು ಪಂಡಿತ ನೆಹರು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದಂಥ 29 ಅಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಸಾಬೀತಾದಾಗ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲ, ಯಾರ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ, ಯಾರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ಯಾರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಲದಿಂದ ಇವರು ಇವೊತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಹೇಳಿದಾಗ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ! ಜನತೆಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರಲ್ಲ. ಇವರು ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಜನತೆಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದುದಲ್ಲ, ನಾವು ಹೇಳಿದುದಲ್ಲ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಹೇಳಿದುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮುಖ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆಯೇ, ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸ್ಥಾನ ಬೇಕು, ಈ ಸ್ಥಾನ ಬೇಕು, ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದರು, ನನ್ನಿಂದ ನಾಯಕನ ಸ್ಥಾನ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಾಯಿತು, ನನಗೆ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆ ಬೇಡ, ನನಗೆ ಒಳಾಡಳಿತ ಶಾಖೆ ಬೇಕು, ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, Law and Labour ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ, ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದಿರಿ ಜಾಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಿತ್ತಾಡಿದಿರಿ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ ಪಕ್ಷದವರಿಗೇ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಚಂದ್ರವಾಗಿ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಭಯದಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. Secret ballot ನಡೆಸಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ನಿರ್ನಾಮವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲರೂ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಬೇಡ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

(ದೀರ್ಘ ನಗು.)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರಿಂದ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಮೂರನೆಯ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತದ್ದು ಅವರು ಹಿಂದೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದೇಯಿರುವಾಗ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಹೇಗೆ ಮುಂದು ವರಿಯುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವಿಶ್ವಾಸ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆಯೋ ಹೇಗೆ ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is one of the ways to divide them and to see that they come over to this side and both down this Ministry.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಿನ್ನೆ ಒಂದು reference ಮಾಡಿದರು. ಆಂಧ್ರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರಾಯರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ದೇಶದ ಜನ ಏನೂ ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ನಾನು ಜಾಗ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಬಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಟ್‌ಅರ್ಜಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"Facts and circumstances support the contention of Mr. Venkataranga Iyengar that the orders in question were passed *mala fide*. In view, however, of the fact that these orders are liable to be quashed on other grounds which I have mentioned, it is unnecessary for me to express my final opinion on this point".

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಓದಿದ್ದು, ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ಆಜ್ಞೆ arbitrary ಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ......

Sri KADIDAL MANJAPPA.—That is the contention of the writ petitioner.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am reading from the Law Journal dated 25th September 1959. It is not a matter just incorporated.

Mr. SPEAKER.—The judgement seems to be based on other issues.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Please go through it. I will pass it on to you.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ತುಳಿಯಬೇಕು, ಯಾರನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣಾರಾಯರಿಗೆ ಘನತೆ ಗೌರವವಿದ್ದರೆ ಅವರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಾಜಿನಾಮೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಣ್ಣಾರಾಯರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೌರವವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸಹ ಡೆಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದರು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಂಗಲಾಚಿ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಳಿವು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಉಳಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ, on the very face of their application, the High Court has rejected their application for leave to appeal to the Supreme Court. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಇವರು ಅರ್ಹರೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ನವಿಲುಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಓಟಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆಯವರಿಗೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಕಾನೂನಿನ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು, ನೀತಿಯನ್ನು, ರೀತಿಯನ್ನು, ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತಿ ನೇರವಾಗಿ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಓಟು ಬೇಕು ಎಂದು ಯಾದವೀಕಲಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು, ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು, ವೈಕುಂಠಬಾಳಿಗ ಅವರು ಜತ್ತಿಯವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದವರು. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ರಕ್ಷಣೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈಕುಂಠಬಾಳಿಗ ಅವರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರೇ, ಶ್ರೀ ರುದ್ರಪ್ಪನವರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೇ, ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನವಿಲಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿದರೆ,— ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈಕುಂಠಬಾಳಿಗ ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಸೇರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. This unholy alliance with Jatti is not in the interests of the Country and the State and so let us resign ಎಂದು ಈಗಲಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ವೈಕುಂಠಬಾಳಿಗ ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ practice ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಓದುವಾಗ ಎಂಥ ಬಿಸಿವಾತಾವರಣವಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತುಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆರು ಜನ ತುಂಡುಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೊರತಕ್ಕ ದೋಷಾತಿಶಯ ವಾದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಲು ನೀವು ನಾಲ್ಕುಜನರೂ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಾಳಿಗರಂತಹವರು, ಸಾಧು ಸಂತರಾದಂತಹ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು

2-30 P.M.

ವೀರಣ್ಣಗೌಡರಂತಹ ಯೋಧರು, ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ನಿನ್ನೆದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲೇ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ; ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ; ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಇವೊತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಣ್ಣು ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಠರಾವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವಿರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ, ಬಿಜ್ಜಳನೆಂಬುವರು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಆಗಲೇ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ದ್ವೇಶಾಸೂಯೆಗಳಿದ್ದವೇ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೂ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಜಿ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರ 9 ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಈವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿರುವುದು ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ಮೈಸೂರಿನ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 9ನೇ ಸಾರಿಯೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕೇಸನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಲಾಯರನ್ನು ಕರೆಸಿದರು. ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಲಾಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಡ್ವೊಕೇಟು ಜನರಲ್ಲರವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಲಾಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹದರಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಲಾಯರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ? ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Does he mean to say that since they have brought a lawyer from Madras, they have no confidence in the Advocate-General of the Mysore ?

Mr. SPEAKER.—That is a matter of opinion.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜನೀಯರಾಗಿ, ಆ ಹೈದರಾಬಾದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತವಾದಾಗ, ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತಿನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡುವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ದುಡ್ಡು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನುಗಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಎಸ್. ಎ. ಜಿ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರ 9 ರಿಟ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು Flout ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. The Highest Tribunal in the Mysore State ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ*** ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾನ್ಯತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಎಂಟು ಸಾರಿ ಆರ್ಡರನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 9ನೇಯ ಸಾರಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ತಾವು ಯಾವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

* * *

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಆರ್ಡರಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. *** ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವರದಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

*** Expunged as deleted by the Chair.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ದ್ವೇಷಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಕ್ಸೈಸು ಕಮಿಷನವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲ ಎಂಬುವರು ಒಂದು ಗಾಂಜಾ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಾಗ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಾಂಜಾ ಕಳವು ಆಗಿದೆ, ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ರಾಚಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಪೋಲಿಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಂತರ ಆಂಟಿಕರಪ್‌ಷನ್ನಿನವರು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು, ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಗಾಂಜಾ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಳುವಾದ ಗಾಂಜಾದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೋಮಿನವರಾದರೂ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಯಾವ ಕೋಮಿನವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಕುರುಬರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಕುರುಬರಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ,............

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರ ಹಾಗಿರಲಿ, ಗಾಂಜಾದ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾರ ಮೇಲೆಯೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮ್ಯಾನೇಜರವರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಗಾಂಜಾದ ಬೆಲೆಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ಯಾರೂ ಜಮಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಈ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ, ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ನೋಡದೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವರು ನನಗೆ ಬೇಕಾದವರು, ಇಂತಹವರು ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧೀಕರು ಎಂದು Nepotism, Favourtism and Communalism ಎನ್ನುವುದರಿಂದಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜಮಾ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳು ಚಲನ್ನುಗಳಿಂದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಎಂಟಾಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಂಟೀಕರಪ್‌ಷನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು, ಅಂತಹ ಬಡಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ, ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಣ

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜವಾ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಇದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ಮಹಾ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ : ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಜನವರಿ 19 ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ 1 ನೇ ತಾರಿಖು ಪುನಃ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವಂಥಾದನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆ ಓದಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ಆಡಳಿತ ದಲ್ಲಿರಬಹುದೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಏನೂ ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ !

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I have not mentioned the person involed or the facts. I only quoted an order passed on 19th January and changed on the first of February.

Sri R. M. PATIL.—(Navalgund).—Sir, one word if the Member yields. So far as the facts are concerned, it may be stated ; it will not be a matter *sub-judice*.

(*laughter*)

Mr. SPEAKER.—Order order. It is before the High Court.

(Sri C. M. ARUMUGHAM *interrupted.*)

Mr. SPEAKER.—I am also a lawyer and I know it.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—You are a Speaker rather than a Lawyer.

(*loud laughter.*)

Mr. SPEAKER.—It would be better not to refer to the matter before the High Court.

Sri R. M. PATIL.—The facts leading to the act may be stated ; it would not be *sub-judice*.

Mr. SPEAKER.—What is leading and what is not leading is very difficult to say. If the facts are before the High Court, I cannot go on sifting part of evidence and sifting the fact. After all, I am not a court. It would be very difficult for me. So, it is better not to refer to the matter.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ತಾವು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಆ ವರ್ತಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಾಸರಿ ಲೆಖ್ಖವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ಈಗ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ತಮಗೆ ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅವಿವೇಕ ಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಆರ್ಡರುಗಳು ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಉನ್ನತ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ನ್ಯಾಯಾಲಾಯುದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಇವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡದೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1958ರಲ್ಲಿ 310 ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದರೇ ಇವರ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಜಾಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪೈಕಿ 166 ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಅಲೊ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 113 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಜಾ ಆಯಿತು. ಇನ್ನುಳಿದ 31 ಕೇಸುಗಳು ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. 1959 ರಲ್ಲಿಯೂ 649 ಅರ್ಜಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅವಿವೇಕ ಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತಿರ್ಮಾನಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶಗಳೊಡನೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹೋದವು, ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆಗೆ ವಿರೋದವಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಜನರು ಹೋದರು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದುವುಗಳು 154 ಅರ್ಜಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಜಾ ಆದುವುಗಳು 150 ಅರ್ಜಿಗಳು. ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವುವು 345 ಅರ್ಜಿಗಳು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವಿವೇಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕವರು 649 ಅರ್ಜಿದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

Sri G. SIVAPPA (Chitradurga).—There is a difference between a case pending and a case being admitted.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir my friend is a Lawyer and he does know how a writ petition is presented in a court of law.

(*laughter*).

ಇನ್ನು 1960 ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 810 ಅರ್ಜಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 92 ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಲೊ ಆಗಿದೆ. 204 ಅರ್ಜಿಗಳು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನು 514 ಅರ್ಜಿಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿವೆ.

ಇನ್ನು 1961 ರಲ್ಲಿ 105 ಅರ್ಜಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಿವೇಕ ಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಆರ್ಡರುಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವಿವೇಕ ಪೂರ್ಣ ಎಂಬುದು ಏನು ? ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಳಿ.

Sri C. J. MUCKNNAPPA.—Sir, in my opinion, they are all order, against the law existing in the State. So, they are all wrong orders. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ರಾಂಗ್ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಿವೇಕ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಫೂಲಿಷ್ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಅವಿವೇಕ ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸುಮಾರು 3 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಂದಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕೆಲವನ್ನು ಡಿಡಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದಿರಿ ?

Sri C. J MUCKANNAPPA.—Sir, I have deducted all the cases of Panchayat elections, Local Board elections, and so many things. So, 1875 writ petitions were filed from 58 to 61 and 440 were allowed. I had quoted some figures yesterday. I have given a break-up now. My impression was that the orders passed by the Deputy Commissioner or Excise Commissioner or Divisional Commissioner or also subjected to the orders of the High Court. So many writ petitions against orders of the Revenue Tribunal are also pending. This inefficient Government has under it so many inefficient officers and this is reflecting on the administration of the State. It is the responsibility of the Government to keep efficient persons who can pass proper orders, and who know the laws.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದ್ದರೂ ಈಗ inefficiency insubordination unintelligent ಎಂದು ಏನು ಏನೋ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ inefficient ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಏಕೆ suspend ಮಾಡಬಾರದು? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು, ನೀವು ಇಬ್ಬರೂ ಬಲಿಯಾಗುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. He has already taken about fifty minutes.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—Plase give me 10 to 15 minutes more.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಜಾಸ್ತಿ ವೇಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—If you feel there is any irrelevancy in my argument, you can cut me short. I will finish soon.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹತ್ತು ಜನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದು, ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಂಡಿಕ್ಟೀವ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಅಸಹ್ಯಕರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 10 ಜನ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಶನ್ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಮೋಶನ್ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಅದುಮಿ, ಅವರಿಗಿಂತ ಜೂನಿಯರ್ ಆಗಿರುವ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಶನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Is it not interference? Is it not an attempt to put down such of the Judicial Officers who are really acting fearlessly. Does this not show whether the party is Government are not and while promoting the Government considers whether a particular officer favours to the ruling party or not. Are they not doing great injustice to these Judicial Officers? Just because they have powers to control and promote, should they

(Sri C. J. MUCKANNAPPA)

misuse the powers in this manner? ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಮೈಸೂರು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಆದೇಶದಂತೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ "We are over burdened. The Court is full of work", ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜ್‌ಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಈ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಿಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ, ತನ್ನ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ದಾಸವನ್ನು ಶಮಾನಗೊಳಿಸಲು ಇರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ತಾಮಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರ, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವಮ್ನ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಆಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರೆ, ಅನರ್ಹರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕೆಂಚಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಕೂಡದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಪಟ್ಟಣ್‌ರವರು ಕೂಲಂಕಶವಾಗಿ ಹೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. 124 ಜನ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತುಳಿದು ಈಗ ತಾನೇ ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯಾಗಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅವರು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಬ್ಬ ಜೂನಿಯರ್ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯವಿದೆಯೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪಟ್ಟಣ್ಣರು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಕೇಳಬೇಕು. About that police officer there are some 29 or 30 complaints. ನಾನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಜಮಖಂಡಿ ಆಕಡೆಯಲ್ಲಾ ಹೋದಾಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಜನ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳ ಕಂತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆವಾಗ ಜತ್ತಿಯವರ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಜನ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರ 124 ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾಡಬಾರದಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ನನ್ನ ಜಮಖಂಡಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳ intelligent man. This Jamkhandi, midget is a very intelligent man. Sir, "midget" is not an unparliamentary word. I am Complimenting him. The Jamkhandi midget, who is ruling Mysore, is really an intelligent man.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—Midget ಅಂದಿರಿ, godget ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—Midget ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥ?.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರುಗಳನ್ನು ಅದನ್ನೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಷನ್ನು ಮಾಡಿಯೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಪದ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ನಾನು ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟಾಯಿತು.

ಭಟ್‌ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೂಲೀಗಾದ ಒಬ್ಬ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಆ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಜತ್ತಿಯವರಲ್ಲಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ; ದೇಶದ ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಗೌರವವಿಲ್ಲ-ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರು. ಭಟ್‌ಕಲ್ ಪೋಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತು? ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ದಮನವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ? ಜನಗಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೂಡಲೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು.

3–00 P.M.

I request you to allow me at least ten minutes more Sir. ಸ್ವಾಮಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೌರವಸ್ಥರಿಗೆ ಕೈಗೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಊರಿನ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು ಎಂಥಾ ವಿಚಾರ! ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿದ್ದಾಗ ಹೀಗೆ ಯಾರ್‍ಯಾರು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವಸ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಹೆಸರಿನ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಮಹಾನಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಜತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಟೈಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ತಮ್ಮ ಪ್ರತೀತಿ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—More than fifteen, minutes I will not take Sir. I request you Sir. ... ಶ್ರೀ ಆರ್ರೊಗಂ ಅವರಿಗೆ $1\frac{3}{4}$ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ....

Mr. SPEAKER.—I remember he has not taken more than 50 minutes.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ನನಗೆ ಇನ್ನು 15 ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೇ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—He has right to speak. But he has to take care that he should finish this speech as early as possible.

The House will now rise and meet after half an hour.

The House adjourned for recess at Five Minutes past Three of the Clock and reassembled at Forty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair].

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಭಟ್ಕಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ದುರಂತದ ಬಗ್ಗೆ—ಗುಂಡಿನ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಉಪ ಸಚಿವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಗೋಸ್ಕರ, ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಪುನಃ ಇನ್‌ಕ್ವೈಯಿರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯೇ ? ಈ ರೀತಿ ಸೂಚಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಈ ದುರಂತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣೆರೆಚುವ ಹಾಗೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†Sri H. M. CHANNABASAPPA. (Minister for Home).—The Hon'ble Member is making a very serious allegation. If I understood him correctly, he means to say that at the instance of the Chief Minister and in order to protect the interests of one of his colleagues, firing was ordered. The second point that he has raised is that an enquiry was held, but that enquiry was found to be inconvenient and so a further enquiry has been ordered. All that I would like to submit is that whenever such serious charges are made, I take it that Hon'ble Member is speaking with authority and he will be able to convince this House. It is no good simply saying something on the basis of some information floating in the air and making serious charges on the basis of that. That would not be in fitting with the dignity of this House unless he has got meterial to prove it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—" On the report of the C.I.D. the Chief Minister has ordered a firing ......"

Mr. SPEAKER.—What is it that he is reading from ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—This is an authenticated document and information that I have received.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I rise to a point of order. I take it from my knowledge of Parliamentary procedure that a Member can quote only from a public document which is authenticated and which will be available to all Members of the House and the public. In the fitness of things, it would not be correct also for Members to read out either from newspapers or from typed paper or any such thing and I take it that unless it is an authenticated public document, he cannot use it and read it on the floor of the House.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—So long as a Member holds that a particular information is correct as far as his knowledge goes, he is entitled to bring it to notice and it is for the Government to rebut it; there is a chance available for them.

Mr. SPEAKER.—After all, the question at present is whether the Hon'ble Member is referring to an authentic document which he says it is. So far as that is concerned I must be convinced that it is really authentic. It is another thing to say that he has knowledge of it and he belives the facts are true; but when he refers to a document, it should be really authentic. Simply saying that it is authentic will not prove that the document is authentic.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The authentic document may be got from a reliable friend, whom he belives.

Mr. SPEAKER.—Suppose a friend writes a letter to you and says that these are facts. You may belive them and you may say that you have some knowledge of it; but to refer to that document or letter would be a different matter.

† Sri G. N. PUTTANNA.—A matter of clarification. An authentic document means according to my information, as laid down in the

Evidence Act, a document which has been certified, stamped and sealed; but I do not know whether in your view we have to bring all this documentary evidence to prove what we talk. We get some information and we say about it. For instance, the other day Sri Mallaradhya said that the Leader of the Opposition went and told Pandit Nehru. Is it an authentic document? This ruling, if given, locks our mouth hereafter.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It should not only be an authentic document but it should also be a public document to which all of us could have recourse.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—You have given a ruling. I will abide by the ruling.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ 29 ಆಪಾದನೆಗಳೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಳೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಇವರೇನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ 29 ಆಪಾದನೆಗಳೂ ಸರಿ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೆ ?

Mr. SPEAKER.—After all, there is no question of 29 charges. Sri Muckannappa is not referring to them. He is referring to a document which he calls authentic. It is one thing to say that he has personal knowledge of it or has belief in certain information that he has got. After all, what my friend Sri Puttanna says is that an authentic document means a stamped document, a sealed document or something like that. I am not going to enter into any argument. After all, what is an authentic document will have to be considered according to the circumstances of the case.

Sri G. N. PUTTANNA.—Information, whether private or open cannot be leaked out. Even the Evidence Act does not allow leaking out information. We are not prepared to leak out information.

Mr. SPEAKER.—I am not concerned with that. I am concerned only with the present position. If any such occasion arises, we will look into the whole thing.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಭಟ್ಕಳ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವೆ ಆದ ಕಲಹದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಉಪ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಂಪುದ್ದೀನ್ ಅವರ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಬೆಳಗಾವಿಯ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ judicial enquiry ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—It is a matter under enquiry I belive.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—This is not matter under enquiry. The Divisional Commissioner is now changed. Now the Matter is under contemplation. They want to appoint a judicial officer to go into it.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I rise to a point of order. This is a matter which pertains to certain incident of firing that has taken place at Bhatkal. It is under enquiry. The enquiry has not been completed and findings given. Whether it would be appropriate for any Member of this House to probe into the matter and discuss that on the floor of the House, is the point. It is a matter under enquiry.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Let him not construe whether it is a judicial enquiry or not. Let him say that there is judicial enquiry, that the matter is under adjudication and so an Honourable Member has no right to speak on it.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sri Muckannappa knows the parliamentary practice very well. While I am standing on a point of order and speaking, the Honourable Member has not even the courtesy to allow me to have my say. I rise to this point that it would not be appropriate to probe into the matter which is a subject-matter of enquiry. It is still in the enquiry stage and it is a very serious matter pertaining to firing.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am asking the Minister to tell the House whether it is a judicial enquiry. So far as I understand, if it i before a court for adjudication, we should not refer to it.

Sri F. H. MOHSIN.—Not only a charge-sheet has been filed, but it is pending before the court.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Unless it is a case filed in a court of enquiry, in a Magistrate's Court, unless a case is filed, I do not think that is covered by the objection that is taken.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—A District Judge has been appointed to enquire into the matter. It is a judicial enquiry.

4-00 P.M.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Sir, I heard the Revenue Minister saying that it is a person who is supposed to be a judicial officer. Our rules are specific and the restriction is only in respect of a matter which is pending before any a court but not before a person who is a judicial officer. If only that condition is there, we are barred from discussing it. Otherwise, the approach is, we have a fundamental right to discuss any matter. Sir, on a previous occasion, in the episode of Muniyamma's case, actually it was pending before a Magistrate. It was discussed and you were kind enough to rule that was not a judicial enquiry and it may be referred to.

(Sri G. N. PUTTANNA *Rose*).

Mr. SPEAKER.—This looks so obivious that the Members are not allowing me to say anything. I am sure, none of you are going to add anything.

Sri G. N. PUTTANNA.—I will state something extra Sir. The Revenue Minister stated that judicial enquiry has been going on by a

judicial officer. I want to know whether this District Judge is in service and whether it is a court of law. Sir, this is not a court of law but only a judge is appointed to enquire. They are only trying to shut our mouth.

Mr. SPEAKER.—I cannot understand this repetition of the same arguments. I have already given a ruling in the Muniyamma case in the very House. What Sri Puttanna is saying now is what I have already said some time back.

I have ruled in Muniyamma's case that even if a Magistrate is appointed in a case to make an enquiry or investigate the matter, the main point is whether the Magistrate is called upon to give a judicial decision in the case. If he is called upon to make a report in the case, it is not a judicial enquiry. But, at the same time I add that there should be restraint on the part of the Members so that other enquiries are not prejudiced. They may not be judicial in character but anything said on the floor of this House may prejudice the case.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Am I not entitled to refer to this case, Sir ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member must so behave that he does not in any way prejudice the enquiry that is going on. That does not mean that he is debarred from making a reference.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ, ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಭಟಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಗುಂಡನ್ನು ಹಾರಿಸಿದುದರಿಂದ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನತೆಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಈ ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಳವು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ Income Tax ಕೊಡತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಗಣ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು ಒಂದು ಭೂಮಿಯ ಕಳವು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸು ಜನ ಅವರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಹೋಗುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಬಿಡದೆ, ಕೈಗೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿ ಊರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಿಗಾಗಲೀ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? ಹೀಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಜನತೆಯನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತಹ ಅರಾಜಕತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದರಿಂದ ಈ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ, ಜನತೆಗೆ, ಈ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಒಂದು ಮರ್ಡರು ಕೇಸು ನವಂಬರು ಮೂರನೇ ತಾರೀಖು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಖೂನಿ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಖೂನಿ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎರಡೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತ ದೇಶದ ಸರಕಾರದಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ I.S.P.ರವರು ಬೇರೊಂದು ಊರಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಕೊಡದೆ ನೇರವಾಗಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡಲು ತಂದರು. ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ, ಅಂತಹ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಲೋಕಲ್ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ನು ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಮಾಚುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎರಡೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಮರ್ಡರು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಂದದ್ದು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ, ಭಾಟ್ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದುದೂ ಸಾಬಣ್ಣನು ಸತ್ತಾಗ ಅವನ ಹೆಣವನ್ನು ಅವನ ಸಂಬಂಧೀಕರಿಗೆ ಕೊಡದೆ, ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಹೆಣವನ್ನು ದಫನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳತಕ್ಕಂತಹ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಮಖಂಡಿಯ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಗಲಭೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಮಗೇನಾದರೂ ಆದೀತೇನೋ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ನಿಮಗೆ ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇವರೇ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಿದಿರು-ಬೊಂಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ಗೆ 16½ ರೂಪಾಯಿ ರಾಯಲ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ಮಿಲ್ ದಂಡೇಲಿ ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕೇವಲ 3½ ರೂಪಾಯಿ ರಾಯಲ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 3½ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಯಲ್ಟಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 75 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಕಾಗದವನ್ನು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 16½ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಯಲ್ಟಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ದಿನ 1ಕ್ಕೆ 25 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಪೇಪರನ್ನು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಮ್ಮ ಜನ, ನಮ್ಮ ಏಳಿಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಜತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮೈಸೂರು ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ 16½ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆಯೂ, ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ದಂಡೇಲಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ಗೆ 3½ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆಯೂ ರಾಯಲ್ಟಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಇದರ ಕಥೆ ಕೇಳಿದರೆ ತಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಮೊದಲೇ ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿವೆಯಲ್ಲಾ!

Sri J. B. MALLARADHYA.—We must be fair to outsiders.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I referred this to remind you what is behind this. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರನ್ನು ಈ ಅಧಿಕಾರ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂಳ್ಳಿರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದಂತಹ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಾನಿ ಎಂದು. ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Is it not a fact that the agreement with the Company was executed by the previous Government ? ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. 1 ಟನ್‌ಗೆ 3½ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ 3½ ರೂ. ಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಇಲ್ಲಿ 16½ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ರಾಯಲ್ಟಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು 3½ ರೂ. ಯಂತೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಿ.

†ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ—ಮೈಸೂರು ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಯಾಕೆ ? ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ 30 ವರ್ಷಗಳ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ? Why do you discriminate a Government undertaking as against an outsider, a private Capatalist ? Is this the type of Socialism by which you swear ? We have nothing against my friend, whose name the Hon'ble Member mentioned. I have not met that Gentleman. What the Hon'ble Member wanted to drive at was that this policy of industrialisation is discriminatary to ourselves, to even our Government. Can we tolerate it ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I have made it clear. In the first place, I have made it clear that the order is discriminatary between an outsider and is this Government has no love towards the people of Mysore. This Ministry is working to the detriment of our people.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಲೇಖಣಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಏನೊಂದು ಸೀಲು ಉಂಟೋ ಅದರ ಕೆಳಗಡೆ ರುಜುಹಾಕಿ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದಂತಹ ನಾಲ್ಕು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರುಗಳನೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಮೇಲೆ ಕೊಡಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದಮನಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಆರ್ಡರುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ? ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಈ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಓಟಿಗೆ ಹಾಕುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೈ ಎತ್ತುವಾಗ ತಾವೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೈ ಎತ್ತಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರಿಗೂ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಪುತೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟಲಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಕೈಹಾಕಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿಲ್ಲ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯಶೀಲರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವಿಗಾಗಿ, ಸಾಲದ ಹಂಚಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಸಚಿವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿರುವಷ್ಟು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಮನೋಭಾವ ಈಗ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಛೇರ್‌ಮನ್ ಅವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಟ್ಟಂಥ ದುಡ್ಡು ಆನರೇರಿಯಂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಈಗಲ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಗದು ಹಣ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇವತ್ತು ಜನತೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನಗಳು ತಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಇವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಒಂದು ರಿಜಲ್ಯೂಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಆನರೇರಿಯಂ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಖರ್ಚು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಟೂರ್ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ? ನಿಜವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೇ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಓಟಿಗೂ ಮಹತ್ತರ ಸ್ಥಾನ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಓಟುಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿ ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ : ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 57,58,509 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನೆ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಗೆ ಓಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಷದವರ ಕಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಾನು ತಲೆಬಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನೀವೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರದಾಗಿ ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

(*laughter*)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನು, ಅವರು ಬರುಬರುತ್ತಾ ಏನೇನೊ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ !

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಲುವಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬಂದರೂ ನಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದನ್ನೇ ನಾನು ತಾವೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕ್ಷೈಹಾಕಿ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದುದರಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಇಷ್ಟು ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದರಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವು ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಅರಾಜಕತೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಮದ್ರಾಸ್ ಪೇಪರ್ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನತೆ ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತಬೇಕು ಎಂದೂ ಸಹ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಲೀಡರೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೇ ಆಗಲೀ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲವೋ, ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕ್ಷೈಹಾಕುತ್ತದೋ ಆ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ವಾದ ಮಾತು. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಓಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನೀವು ನನಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ನಾವು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಗ ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು, ಅವರೇ ಇದ್ದುದು ಎಂಬು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಜಾಗ ಭದ್ರವಾಯಿತು, ನನ್ನ ಬಾವುಟ ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಡೆಲ್ಲಿ ಕಡೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಇಲ್ಲಿಯ ಬಾವುಟ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಡೆಲ್ಲಿಕಡೆ ಹೋಗಲು, ಇಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಲಿ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆ ಹಾನನಸಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇದನ್ನು ಓಟಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಓಟು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೆ ?

Mr. SPEAKER.—Order, order I have no vote except when there is an equality of votes. ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಿರಿ ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, some of my friends on the other side may join us. Sir, it is to your surprise you will know that this motion will be carried and Mr. Jatti will be asked to vacate his seat.

Mr. SPEAKER.—One should be optimistic.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಜತ್ತಿಯವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I think it has been sufficiently discussed.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—There are four more Members to speak on this subject.

Mr. SPEAKER.—This has been sufficiently discussed. It is not possible to give any more chances for speakers. It is much better that the Mover of the motion begins his reply.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—There are some more speakers to speak. At least two more speakers may be given chances on this side, Sir.

Mr. SPEAKER.—I cannot give any more chances. It has been sufficiently discussed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಈ ಕಡೆ ಇಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 4½ ಗಂಟೆಗೆ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರ ? ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊದಲು ವೆಂಕಾಜಿರಾಯರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿಗೆ ಇದು ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Sir, you were pleased to say that the Hon'ble Leader of the Opposition would reply after Sri L. S. Venkaji Rao. Are we to take it that there is no intervention by the Ministers ?

Mr. SPEAKER.—Yes.

Sri M. C. NARASIMHAN.—In the morning when I raised that point, the Chief Minister became angry. He said that he would decide it afterwards. I want to know whether he has decided it now, because we want to decide our own course of action.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಂಟರ್‌ವೀನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನುವುದು ಅವರ ನಡತೆಯಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—The Rules contemplate a reply from the Government. Unless they reply, how can they avail of the chances to speak, Sir ?

Mr. SPEAKER.—He is going back. I said that after Shri Venkaji Rao, the mover of the motion would reply and that Government would reply afterwards.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ರಿಪ್ಲೈ ಹೇಗೂ ನಾಳೆಯೂ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

Mr. SPEAKER.—They will not be able to finish to-day, because they require much more time. I have got with me a list of six Ministers who wish to take part.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Let them take at the rate of half-an-hour, each.

Sri B. D. JATTI.—When the Hon'ble Members take more than one hour to make charges, why should not they give sufficient time for Ministers to reply ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—You come to an arrangement with the Speaker. You take all the time you want.

Mr. SPEAKER.—It is not so simple as that. Reply by the Government will begin today and the motion will be put to vote at the end of tomorrow.

Sri K. PUTTASWAMY.—At the end of tomorrow means.-shall we take it that you will put it to vote at Six so that we may alert our Members.

Mr. SPEAKER.—I will say that votes will be taken tomorrow. It will be at the end of the debate. It is not possible to give the exact time. Members will have to be present throughout the day.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—We want to know when it is going to be put to vote, Sir.

Mr. SPEAKER.—I cannot say the exact time. The Ministers say that they will take four hours. Suppose they finish within two hours ? He may keep all his people trim. Let him not take risk. Let him keep himself in readiness.

†Sri L. S. VENKAJI RAO (Basavanagudi).—Sir, I rise to oppose this motion on various grounds. I have heard with rapt attention the speeches made by the Leader of the Opposition and supported by the previous Leader of the Opposition. Sir, I will confine myself to two points raised by the latter in regard to the working of Industries under this Ministry. There is ample proof to show not only the expansion but a well consolidated expansion of industries during this period. All our industries for the last three years are not only thriving very well, but they have earned much more than the previous year.

4-30 P.M.

Those industries such as the Mysore Spun Silk Mills and the Mysore Silk Filatures did make some profit during the peak war years. Later on, they were only supporting the people arround who were mostly agriculturists. I challenge anybody if he says that any Spun Silk Mill which is entirely dependant upon the waste from silk filatures can make any profit at all when there is a good price for the export of waste, unless they control the waste. When the industry was started, waste silk was being sold at the rate of As. 4 to As. 6 per lb. and with some mixture of fine cotton they were able to earn some money. They got a good price during the peak war years. Except for those two or three years, the spun Silk Mill was not able to earn even cost price of the raw material which had gone up. Added to that, there was very good impetus for export business by which the silk filatures could get double or trible the price for the waste. It is only during the lean years when there was not sufficient quota

(Sri L. S. VENKAJI RAO)

of export, that waste was being sold economically for any concern to make any small margin of profit. The various balance sheets prove that it was so. It will take a long time to elaborate on that because then I will be forced to go through the various balance sheets, the cost of production, etc. Now that Government have taken over this mill, they have got to either disband it or keep only a skeleton personnel, import some more machinery and make the concern earn. As far as the Silk Filatures is concerned, when there was demand for parachute silk the Silk Filatures did earn some money, but that period was not long. Only for 3 or 4 years, they were able to make money. During the control days the Filatures did make some money in addition to selling parachute silk. Now the position is that it has become a national industry...

Sri J. B. MALLARADHYA.— The private filatures are making money even now.

Sri L.S. VENKAJI RAO.-- My friend knows that so far as parachute silk is concerned, they have one of the best machinery at Tondebhavi, Sundaramurthy Mills and at Gauribidanur and yet are not making any profit. The Sundaramurthy Mills was closed down and it is not working now.

Sri J. B. MALLARADHYA.— I challenge it.

Sri L. S. VENKAJI RAO.— If Sri Mallaradhya wants to contradict me, I will choose another occasion to clarify the whole position because I have got to deal with so many other points now.

Sri J. B. MALLARADHYA.— You are not speaking the truth. It was closed 11 years ago as a result of arbitration between the party and the Government. The arbitration award was only for Rs. 13,000 as against a claim for Rs.14 laksh that they made.

Sri L.S. VENKAJI RAO.— I do know that this concern was closed down. I also know that there was a dispute because I was Director of the Mysore Bank at that time. Even then I can say that they had the best machinery in India at that time and yet they did not make any profit when they began working.

Sri M. C. NARASIMHAN.— Did they close down because you were the Director of the Mysore Bank then ?

Sri L.S. VENKAJI RAO.— It was closed down for other reasons. Take the case of the T.-Narasipur Filature. Was it earning anything before Government took it over ? It was a joint stock company. I have got the balance sheets of the T.-Narasipur mills for various years. It is not easy to earn from silk filatures. So it is wrong to say that Government was indifferent or it was incapable of managing the industry.

Then another friend said that the Porcelain Factory is not working well. They are in collaboration with a Japanese concern which exports

porcelain articles to 60 countries in the world. They are also specialists in insulators. Ceramic industry is an industry which requires a large amount of research work. Even REMCO in the first 5 or 6 years was not earning anything, but today it is a gold mine and it is in collaboration with a Japanese concern. The total loss is only between Rs. 20 to 25 lakhs on an investment of Rs. 12. 25 crores. It is only recently that we have got technical personnel from outside and even they were not working in the beginning for some time. Now the experts are working and they are going to instal new machinery and they will be able to earn within two or three years. So it is wrong to say that it is a miserable failure. Take for instance the Tobacco industry, the Paper Mills, the REMCO. All these industries did take some years before they could make some profit.

So far as the Bhadravathi is concerned, we are starting the ferro-silicon, the ferro-lime and the ferro-manganese factories. The result of these will be known in two or three years. The net profit of Bhadravathi has definitely improved. We have not got sufficient power. Industrial expansion is possible only if you have power or coal. We have no coal and power we do not have. We find that even H.A.L. and H.M.T. are sometimes forced to close down for want of power. We do not have sufficient power even for the existing industries. Until our power supply position improves, we will not be able to think of any large scale industrial expansion which we propose. The plan for the existing industries was made long before and now we are reaping its benefits. So if we plan now for our future industrial expansion we will be able to reap its benefits after 5 or 6 years. As far as the Bhadravathi works is concerned, we are sure within a few years it will make a good profit and give better yield of 8 to 9 per cent. The yield in steel industry cannot be more than 8 to 10 per cent. Take for instance the Tata Iron & Steel Company's balance Sheets and also the balance sheets of Bhadravathi. Prior to the war they were not earning anything. It is only later on during the war period they were able to shape themselves. This is the case not only of the steel industry here but also of the steel industries in Northern India. So to say that this industry here is mismanaged is something which is unthinkable.

Then our Government have planned to start a big fertilizer factory in Mangalore and also a big aluminium factory in Karwar with a capital of Rs. 120 to 130 crores. We are not lagging behind in finding out proper technical personnel, proper collaboration with foreign countries who are manufacturing these lines and who are experts in their lines. So far as industries are concerned, I can say without any hesitation, with facts and figures, that we have not only progressed, but progressed very well.

A comparison was made with Madras. What is the position in Madras? They have ample power now. Not only that in the Kundah Project within about 700 to 1,500 ft. they have a plan for 3 projects by which they can utillize the electricity and also utillize the water for irrigation.

(Sri L. S. VENKAJI RAO)

If only we had taken up Sharavathi Valley Project 10 or 12 years back, we would have been far better than Madras. Added to that, we have got integrated area. If we were concerned with old Mysore, I quite agree, the power would have been enough to feed the industries ; but what about the population? what about the area? Madras has confined itself to smaller area than Mysore with a huge population.

Sri Mallaradhya said something about the Mysore Motor cycle industry. No doubt, there are outsiders ; but what are the facilities that have been given.

Sri J. B. MALLARADHYA.—My allegation against the Government was that at the instance of small scale industry, the industrial estate sheds were given to a major industry. Let the whole of Mysore State be sold away to foreigners. The point that I made was that at the cost of small scale industry for which the sheds were built, the sheds were being given away to major industries.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—All that I am saying is that if it is the intention of the Minister for Industries to develop industries, to see that an industry comes up, he has got to offer facilities ; it may be on temporary basis. After all, he lent them sheds for one month in order to see that the production starts immediately. What is happening now ? People are waiting 3--4 years for cars. It is meant for Ministers and some people. What about other people ; should they not get even motor cycles. In order to see that the production comes off as early as possible for the benefit of the general public, the Minister for Industries might have lent sheds to large scale industries on a temporary basis.

Sri B. L.NARAYANASWAMY.—Is the Government allotting cars only to people who are influencing them ?

Sri L. S. VENKAJI RAO.—All that I am saying is, people cannot go and stand at the doors of Ministers and request to allot them cars.

So far as industrial expansion is concerned, as a Director of a few Companies, as representative of share--holders, I am more than convinced that not only they are thriving but the management is better satisfied than ever.

Sri G. N. PUTTANNA.—Is it with loss or gain ?

Sri L. S. VENKAJI RAO.—Gain. In the case of other industries that are coming up, it will take some time. I am reminded of some accusation made against the Government. There was an accusation that in respect of certain work of about Rs. 60--70 crores, loss of Rs. 10 crores is anticipated. So far as the Sharavathi Valley Project is concerned, tenders have been scrutinised by the H. E. C. P. Board. A while paper has been issued ; details have been given. Up till now, work costing Rs. 13 crores has been carried out. Details are given in a hand--book. Last year during the discussion on the budget, a question

was rasied as to whether outsiders were given contracts. It was argued that excavators, bull--dozers, etc., were necessary to carry on the work as quickly as possible, and that those people had the conveniences and conveniences to do so. To satisfy our requirements and to keep up to the plan, contracts were given. The Minister in charge of projects will give all the details possible.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—When the department was executing works with smaller contracts, they purchased machinery worth more than a crore of rupees. May I know what happened to the machinery, whether you know about it. Or if it is not one crore, what is the worth of machinery purchased by the Government for the execution of Sharavathi valley project ?

Sri L. S. VENKAJI RAO.—The Honourable Member said that the loss would be Rs. 10 crores. If it works up to 20 per cent on the aggregate, how can there be a loss of 20--25 per cent within a short span of three years and even so, how can we imagine that the loss would be 20--25 per cent. If I am given some time, I will give the figures. It is beyond one's imagination that the loss would be to the extent of Rs. 10 crores or even 10 per cent. All that I am saying is that accusation are being made without any basis, that when making these accusations or charging the Government with certain things, one should be very careful. Of course, the Opposition can say whatever they like ; they have got full liberty. But the language that is to be employed must be such as could be commended. My friend Sri Mallaradhya is a genius, as mentioned by the Speaker. There is a limit for ingenuity. Of course, Sri Mallaradhya can argue on behalf of his party. If he comes to this side, he can argue on behalf of the Government. But he must speak with conscience.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, when I made any statement, I made it not merely as a Member of opposition but as a citizen of the State who felt very serious of the matter. Let nobody think that I wanted to get some publicity. Whatever I said, I said it before God. Sir, there i a old tradition according to Hindus, where there are more than five members, it is a temple. Let no body imagine that I lack conscience. I am sorry that my friend Sri Venkaji Rao, with whom I have worked for nearly 40 years, has said that I spoke for effect. Sir, I said it with conscience and not for the take of effect.

Mr. SPEAKER.—Sri Mallaradhya know that Sri Venkaji Rao is speaking and he has a right to say that he thinks best. He has a right to say that Sri Mallaradhya has lost conscience ; it does not matter. Sri Mallaradhya may say, 'I have a conscience.' (*laughter*).

Sri L. S. VENKAJI RAO.—Sir, we have worked together for 40 years and he is my best friend. What I am saying is, you must be according to your conscience cent per cent. Let there be no margin.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—Cent per cent conscience ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.-- ಪಾರ್ಟಿ ಲಾಯಲ್ಟಿ ಇದೆಯಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ !

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ 'conscience' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—Sir, I know Mr. Mallaradhya, very well. He is awfully intelligent and awfully logical. If he wants to condemn a man he goes all out. If he wants to appreciate a man, he will do it best.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, is it not a fact that the Congress Members condemned Sri Jatti before Sri Sanjeeva Reddy ?

Mr. SPEAKER.—I am not concerned with that.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—Sir, while critising anybody, it is better that we should be a little cautious. It has become a practice for the opposition to criticise every action of the Government. Whenever any taxation measures are brought before this House, they strongly oppose it. When they speak about developmental works in the State, they accuse the Government for not having this work and that work. How is it possible for any Government to do everything without money which means taxation ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, the very Members of the Legislature Congress party have condemned the policy of Government. Why should my friend try to defend them now. Let him go through the speeches made by Members on his side in the past.

Mr. SPEAKER.—I am not concerned with it ; I am only concerned with the speech made by him just now. He can have his say.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—Sir, some sort of a motive was attributed towards the Chairman of the City Improvement Trust Board and the work carried out by the Board. Sir, I sincerely feel that every man has a right for a site whether he is a Member of this side or the other side or he is an outsider. What is wrong in this ? We do not object any opposition Member getting a site. Then, why should they object for any Member on this side getting a side? Whether any discrimination has been made or not is the only question. Sir, it was said that the Chairman of the Trust Board is a Member of this House and his position would be very delicate if a Minister applies for a site. He will be in a delicate position if a Member of the opposition applies also. Moreover, the Chairman is not the only person to take decisions in this matter ; there is a Board. Now, Sir about industrial expansion.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, this was one of the charges of their party. Now, how can the Member come forward and support the Government on the same point ?

Mr. SPEAKER.—Why not ?

(*laughter*)

5-00 P.M.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—Sir, one of the Hon'ble Members, whom I respect, made a reference to a **Mutt**. Why drag the poor Swamiji in this House. It was alleged that the Swamiji brought peace between the different factions of the ruling party. May I submit that the party does not consist of one community alone. The Chief Minister is not here by the consent of his community alone. The cabinet and the ruling party consists of many communities.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—Did not the Swamiji interfere in matters relating to the Congress party ?

Sri L. S. VENKAJI RAO.—My protest is that we should not try to induct or incite communal feelings here.

Another point made out was that the expansion of the cabinet was uncalled for. My opinion that such expansion was called for even 1½ or 2 years ago. After all we have not taken in raw people. We have admitted men of experience into the cabinet. We are on the anvil of the Third Plan and we have lot of work.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು, ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಡ್ರಾಫ್ಟನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಫೈನಲೈಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಹೀಗೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

Sri L. S. VENKAJI RAO.—Sir, my Hon'ble friends are trying their best to create misunderstandings between Members of this party. I may assure them that they may rest content that we will not quarrel. Since the Opposition Members levelled countless charges against the Government, we the Members of the ruling party only wanted clarifications from the Government. Are we not entitled to do that ? Was it not reasonable ?

In conclusion, I wish to submit that it is wrong to allege that there has been no expansion or no developmental work effected by the Government. Government have acted with very great care and with very best efforts they have been able to do what has been done. Our budget will come out in a few days time and I would counsel patience. I feel that the charges levelled against the Government have not been sustained. Many things were said which were not in good taste and contrary to sound parliamentry traditions. The Opposition must behave in a responsible manner.

(There were several protests)

They must mention facts and present their case in a proper manner. Thank you.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—I want to know if the Members of the Government are going to intervene at this stage.

Mr. SPEAKER.—Sri Puttaramaiya wants to know finally whether the Ministers are going to intervene in the debate or are going to reply.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—We are going to reply to-day or to-morrow.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—In that case, I have nothing to reply. If they do not reply, what is there for me to say ?

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble mover of the motion says that he has nothing to reply.........

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—I did not say that. If the Government does not intervene, there is nothing for me to reply to them. The charges are against the Government, It is for the Government to reply to the charges. If they do not wish to do so, I have to keep quite and sit down.

Mr. SPEAKER.—If the mover of the motion does not want to reply, he loses the right of speaking.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—I have a right.

Mr. SPEAKER.—I am not going to open the question. I have said clearly that if the Ministers do not intervene, I will call upon the mover of the motion to reply. If he does not take the opportunity, that is an end of the matter.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—No, Sir. I wish to......

Mr. SPEAKER.—What is the use of arguing? We have already spent forty minutes on this issue. There is an opportunity for the mover of the motion to reply. I know. I sympathise that there may be a sort of......

Sri C. M. ARUMUGHAM.—May I submit. To whom should he reply? Has he to reply to the Congress Members who have taken part and against whom there are no charges as Members of the party.

Sri B.K. PUTTARAMIAH.— Even Congress Members are Members of this House. There is no charge against them. The charge is against the Ministry. I want to hear the Ministry before I reply to their points. If I am not permitted to do that, there is no purpose served by my replying at this stage.

Mr. SPEAKER.— I have made it clear that if the mover of the motion does not want to reply, he loses the right of reply. I cannot help the sitution. I have to enforce the rules.

Sri G. VENKATAI GOWDA.— You can help under the rules......

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Members is a good lawyer, I know. If the Government decides not to intervene, let him show me a rule by which I can compel them to speak.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Then we have to take it that the Government have nothing to reply and that they accept the charges as true.

Mr. SPEAKER.—The reply of the Government is there but that would be after the mover has replied.

Sri M.C.NARASIMHAN.—The Chair should understand the difficulties created by the situation and the senseless situation in which the mover of the motion is placed. It is true that four Congressmen have spoken but they have not covered all the points. After all, a request is being made to the Government to do the right thing by the Opposition at this stage.

Mr. SPEAKER.—I cannot request the Government to speak. I am here to give chances to such Members as want to speak.

Sri M. C. NARASIMHAN.—From the morning I have been making a request to the Leader of the House to state clearly whether he is willing to reply or intervene in the debate. If he does not want to do so, we are justified in drawing the conclusion that they have no reply. They may say something after the mover has replied but that cannot really be termed as a proper defence against the charges. Now is the occasion for the Ministry to come out in defence. If they lose this opportunity, we take it they accept the charges. After all this cannot be treated as an ordinary motion. This is a special motion.

Mr. SPEAKER.—Where is the difference between a motion of no-confidence and other motions in point of procedure? I cannot discriminate like that. I am helpless under the rules. I cannot compel anybody to speak. If anybody wants to speak, I can give chances.

(Sri H. M. CHANNABASAPPA *rose*)

Sri V. SREENIVASA SETTY.—Sir, I rise to a point of order. Rule 294(3) says:

> "(3) A Member who has moved a motion may speak again by way of reply, and if the motion is moved by a private Member, the Minister concerned may, with the permission of the speaker speak (whether he has previously spoken in the debate or not) after the mover has replied :"

In this particular case, the mover has not replied. Rules are specific. In every case, we cannot go behind the rules. I request the Speaker to use his discretion in favour of both Parties. The Government has lost its case completely by refusing to reply. The Government, if I may say, put itself out of court. The Rule contemplates that the mover has to make a reply and only after the reply is given, does the question of seeking permission by the Ministers will arise.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—You are a very good lawyer!

Sri V. SREENIVASA SEFTY.—Sir, I had good certificates from my clients. Your certificate is no good. Sir, the words are very clear on the point. Again and again, the Speaker should not go to the rescue of the Government.

Mr. SPEAKER.—I have gone to the rescue of everybody including Sri Sreenivasa Setty—he has a very short memory.

Sri V. SREENIVASA SETTY.—Sir, the Government is so weak that in this particular case, the Speaker has to go to its rescue and rescue of the Party. Government has no reply when the mover of the motion has not replied. The words are very clear. Again and again the Leader of the Opposition has asked whether the Ministers will reply. They said, we have no reply. The proceedings are quite clear. Sir, it is quite clear in the particular case, the Speaker should not go to the rescue of the Government at all. Government can take care of itself.

Mr. SPEAKER.—Sri Setty has been very kind to me. But today; he seems to have been disturbed.

Sri V. SREENIVASA SETTY.—Sir, you hold the balance even. That is all my request. Please do not tilt it this way or that in this particular case. Sufficient warning was given to the Government and every request was made by the Hon'ble Members and the Leader of the Opposition just now asked whether they want to reply at all. They said they had no reply. In this particular case. I submit that Government cannot reply at all and we should proceed with the business of the House.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—On a point of order, Sir. Is it proper for any Member of this House to advise the Chair to hold the scales even?

Sri G. VENKATAI GOWDA.—It is not an advice. It is a request.

Mr. SPEAKER.—After all in such matters, Hon'ble Members are very anxious to win their point and they are likely to forget the fairness of the Chair. In such circumstances, I only think that the Member is a bit ruffied. When he is ruffled, he might think that the Chair may not be impartial or fair. I am always impartial and fair and I have always held the balance even, so far as my conscience goes. I have given the ruling not with any reference to any side of the House.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—In supporting the point of order raised by my Hon'ble friend Mr. Setty, I have a few submissions to make.

If clause 294(3) is read......

Mr. SPEAKER.—He is reopening the issue.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—My only submission is what is the case of the Government to seek the permission of the Chair to reply ?

Sri K. PUTTASWAMY.—I have a fresh point, Sir. The Hon'ble Mr. Setty laid stress on the phrase : 'after the mover has replied'. The point is, whether the mover has replied. My contention is that the mover has given reply. His reply is, 'I have nothing to reply'. Therefore the Government will get the right of reply under Rule 29(3).

†Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, my contention in that the Government have forfeited their right to speak.

The Secretary can help the Members only on request, and not voluntarily. The Point is the Hon'ble Speaker was pleased to state at one stage when the discussion was still going on, that he could not compel the Government to give a reply. The Speaker cannot compel either a Minister or any Member on this side to speak. He can only take the horse to water and you cannot make it drink. The Hon'ble Members of the Treasury Benches did not take the hint. Once, they have forefited the right, how can it be restored to them under 294 (3) ? That is my question. My friend Mr. Puttaswamy gives a very ingenius exlplanation. He is a very seasoned lawyer. But I have only dealt with lawyers. He purports to say that because the Leader of the Opposition said 'I have no reply' it should be taken as the reply. If he misinterprets, what could be done ? What the Hon'ble Leader of the Opposition said was 'can I give a reply in a vaccum'.

Can I give a reply in a vacuum to the important charges made against the Ministry?

Mr. SPEAKER.—I called upon him to reply, but he said that he had no reply to make.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಚಾರ್ಜ್ ಇರುವುದು ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಮೇಲೆ, ಇಂಡಿವಿಜಿಯಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು I have no reply ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವ್ಯಾಕ್ಯೂಮಿನಲ್ಲಿ ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I fail to understand why Members on the other side are repeatedly raising the same point. This very point was raised earlier in the day and you were pleased to give a ruling at that time that you cannot compel the Members of the Cabinet to intervene if they do not propose to intervene and that you will permit them to give a reply. I do not know why they should be afraid of replies from this side.

Mr. SPEAKER.—I did not expect the Hon'ble Member Sri Srinivasa Setty to say that the Chair was not impartial. What he said was not in fairness to the Chair. It is not fair for a Member to say that the Speaker should be fair and impartial. I have been always fair and impartial. Whenever my rulings have been inconvenient, I have had the privilege and honour of being charged outside this House as being partial to this side or that side. I have gone through all those charges. I may say that if anybody is not pleased with the rulings that I have given or if anybody feels that my ruling is not correct, I am always open to correction. To this day during the last 4 years of my office, no single Member has approached me with a remark that my rulings have been partial and unfair. It is of course human to err. I might have erred, but it does not mean that my conscience has been wrong. I have always kept my conseience fair. Whatever rulings I have given are given purely out of my own conscience. They might have been wrong or they

(Mr. SPEAKER)

might have been right, but they are purely the result of what I felt in my conscience. My friend Sri Puttaswamy will support me in that.

Coming to the point raised here, I have to draw the attention of Members to Rule 295. It says:

> "Subject to the provisions of sub-rule (3) of rule 294, the reply of the mover of the original motion shall in all cases conclude the debate."

If the mover of the motion does not give a reply, does it mean that the debate will not conclude and it will stand in the air? Members have to read both the rules, 294 and 295 together. When the debate concludes. it is for the Chair to ask the mover of the motion whether he has any reply. Then he replies if he has any, or he does not reply saying that there is no point to reply because the point that have been raised in the debate are not such that they require reply. If that is so, naturally it must be taken that he has replied.

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—You cannot take it that I have replied.

Mr. SPEAKER.—After the mover has replied or refused to reply; the time would come for the Government to reply. If the mover of the motion says that he is not replying that means the the Government will get the right to reply after that. I cannot give a ruling that will be pleasing to my friends here. I have to give rulings according to my conscience. I have asked the mover of the motion whether he has any reply. He says where is the point to reply because there are no points to reply. That means the point of time has reached where the Government gets the right to reply.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Under what provision.

Mr. SPEAKER.—That has been the practice everywhere. It is not the first time that I am the Speaker here. I was Deputy Speaker in Bombay. Whenever the mover of a motion says that he has no reply to make, the Government have got a right to reply after that. It is no use quarrelling over that.

Sri M. C. NARASIMHAN.—There is no vested right for the Ministers to reply. It is only if you give them permission on a request being made that they can reply.

Mr. SPEAKER.—He can say that, I should not give permission to reply. I understand that. I have considered this point and I think that I must give permission to Government to reply.

Sri V. SRINIVASA SETTY.—The proviso to sub-rule (3) of Rule 294 does give a right under similar circumstances to the mover of the motion also:

> "Provided that nothing in this sub-rule shall be deemed to give any right of reply to the mover of an amendment to a Bill or a resolution save with the permission of the Speaker."

So the Speaker can in similar circumstances give permission. The wording used is "to the mover of an amendment to a Bill or a resolution" It may mean mover of an amendment to a Bill or mover of an amendment to a resolution or mover of a resolution. The better interpretation is "mover of a resolution". In this particular case, here is the mover of a resolution and he says that he is not replying now because there is nothing to reply and he wants hear the speeches of the Ministers before replying and thereafter he will reply and he will make a request to the Speaker to permit him to reply.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am sorry his interpretation is not correct. The proviso says:

> "Provided that nothing in this sub-rule shall be deemed to give any right of reply to the mover of an amendment to a Bill or a resolution save with the permission of the Speaker."

It definitely refers to the mover of an amendment to a Bill or a resolution. There is no question of giving chance to the mover of a resolution.

†Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, earlier in the day I tried to interpret the rule, but the Speaker was not inclined to accept my interpretation. I want to make a further submission now. Though the Speaker expressed an opinion then, I take it that it was not his considered ruling on the interpretation of this proviso. So I am submitting this for your kind consideration. Sri Channabasappa tried to point out that it refers only to the mover of an amendment to a Bill or mover of an amendment to a resolution.

5-30 P.M.

I think you would realise that there is something in favour of the other interpretation also if I point out that there are no punctuation marks for any of these. If it were to be understood as "mover of an amendment to a Bill or to a resolution, then I submit there should have been a comma at the end of "amendment to a Bill or a resolution". Now that there is no comma, I submit that it lends to an interpretation as 'mover of an amendment to a Bill". In all cases Bills are always moved by the Government. Very rarely not even one in Hundred, there is a private Bill. Here it refers to a private Member. Amendment to a Bill ordinarily is from a private Member. Resolution is ordinarily from a private Member. Government very rarely comes forward with a resolution requesting the House for an approval of the resolution. Therefore, I submit that taking all things into consideration, it is up to you, Sir, to give or deny permission. When the mover of the resolution makes a request to the Speaker, you may say "I am inclined to give the permission because you have not exercised it earlier." I am trying to canvass that point of view for the acceptance of the Speaker; but I do not say that he has got an unreserved right or he has a right which he can demand. It is for the Speaker to concede that right or not. Anyway what I am now submitting is that it lends to an interpretation, what

(Sri K. PUTTASWAMY)

Sri Srinivasa Setty tried to put upon this provision is 'an amendment to a resolution''. If that is so, the mover of the resolution may make a request to the Speaker his request being within the four corners of the proviso, but the Speaker may either accede to the request or refuse to accede to the request.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am glad Sri Puttaswamy agreed with the view point taken earlier. What right you concede should be made available to the Members of the Opposition. I raised a point that so far as the suggestion of the Speaker is concerned, the Treasury Bench refused to intervene in the debate at the appropriate time. I said that they forfeited the right. They cannot at this stage intervene when the mover of the motion wants to reply. The sequence of events is a very important matter to be considered in the contest of the rules. My friend Sri Puttaswamy has supported the proposition. If you concede that right to the Ministers now I think you indirectly agree to concede that right to the mover of the motion. I hope my presumption is correct.

†Sri G. VENKATAI GOWDA.—On the point as to why the Speaker should not concede the request of the Government to reply finally, the position is this : First of all, Government has got to make out a case to request the Speaker for permission to reply finally. As Sri Mallaradhya pointed out, the sequence of events has got to be taken notice of. My submission is, after the Government made any reply before the mover of the motion makes up his mind to reply and after hearing the reply of the mover of the motion, if there is any case made out by the Government, it is contemplated under the rules that the Speaker may give permission to Government to finally reply. The question is, what is the case made out by the Government for seeking permission from the Chair to finally reply in the matter. I suppose that the Speaker will see the intention of sub-rule (3). Final reply as contemplated under sub-rule (3) comes into operation only if there is any case made out by the Government as a result of some points raised by the mover in his own reply. Supposing the Government sees some points raised by the mover in his reply, then the Government would have got a case to seek the permission of the Chair in order to reply to those points raised by the mover in his own reply. Now a thing has arisen that there is no reply given by the mover, no further points have been raised by the mover and no case is made out by the Government to seek permission from the Chair. Unless new points have arisen from the reply of the mover, I do not think there is any case made out by the Government. Therefore, I submit that there is no case made out by the Government and as such, the Speaker cannot give any permission to the Government.

Sri M. C. NARASIMHAN.—The action of the Government to my mind is inspired with a motive to stifle the debate. The very idea and the purpose of this rule is sought to be defeated by this action of the Government. I am only submitting one point for your consideration.

That is why I say that though you have already suggested in a manner of speaking that they have a right of reply and all that, I would still try to persuade you to the contrary and you must kindly here me on this point. The rule itself contemplates two types of cases where your discretion arises. One is where a Minister has spoken. After all, they have put in brackets "whether he has previously spoken in the debate or not". We should lightly dismiss it. The first contingency is where a Minister has spoken. Secondly in a contingency where by oversight a particular Minister has not spoken; then he may come forward and also perusade you to give him permission. There is another very important aspect. If such a course of action were to be permitted-after all this will be used as a precedent in other Houses-what will happen is in every case of no confidence motion, it must be voted upon and there is no other course of action. Supposing they have intervened in the debate; after that Sri Puttaramaiya might withdraw the motion. It is a right conferred in us. Supposing we are convinced that it is necessary to withdraw the motion; we must be free to act in that manner. If that right were to be taken away by this course of action, it is a very serious matter for consideration to examine whether that permission should be given at all. Now what is the next course of action? Sri Puttaramaiya says that he cannot reply because there is no final reply and I am also aware that though the Congress Members have spoken, not all the points have been covered. Because this is not an ordinary motion; this is not a motion of thanks. One course of action open to Sri Puttaramaiya is to say that this motion must be put to vote. If he does that, then his right to get persuaded from the reply of the Government to withdraw his motion, is lost. The other course of action is to say that he has no right to reply. It is to be looked at from this angle. Unfortunately, what hashappened is, because the Government take a technical position this difficulty has arisen; otherwise, the motion would have been replied by one of the Ministers. Afterwards, they can consider as to whether there are any points for further reply after hearing the Mover of the Motion.

Sri S. D. KOTHAWALE.—Sir, there appears to be some confusion. According to rule 294, the mover has a right to reply to the debate. Now, the Leader of the Opposition found it difficulty to reply as he says that the Members of Government have not replied. But, it is a wrong concept. He has to reply to the debate. Some Members from this side have spoken opposing the motion and some on their side have supported it. Therefore, a debate has taken place, and he has to give a reply to the debate. In a motion of this type, it is not as if a Minister is standing in the box; the criminal law does not apply to the proceeding of this House. It is the concern of all the Members of this House, whether belonging to the Treasury Benches or on the opposition side, to say one way or the other. After the Mover of the Motion has heard both the sides, if he chooses to reply, he may, if he says, after hearing the debate by both sides, that he has nothing to add, that is a reply in itself.

(Sri S. D. KOTHAWALE)

My learned friend Sri Narasimhan said that we should not creat bad precedents ; I agree. But the position of Government under this rule is very clear. Sir, Government is the representative of the entire House and they function as Government for the entire House. We cannot say that the Government belongs to one party or the other. After the motions are debated by both the sides—some speaking for and some against—the Government should place before the House their views ; it is open to them. It is a special privilege given to them under the rules. Therefore, it is in the fitness of things that the Government should be the last to speak on the debate. I fail to understand how the Mover of the Motion says that the charges are aganist the Government and they should reply, Government does not stand here in a position of an accused. The motion should be considered by the whole House and when the whole House has debated it, it is open to him to withdraw. If he fails to withdraw, it is open to the Government to reply. It is judicial discretion given to the Chair. The world 'may' used here means 'shall'. For, formal expression the word 'may' is there, but it means 'shall.' Therefore, the Government should have the last word on the debate.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Sir, Hon'ble Sri K. Puttaswamy was trying to interpret sub-clause (3) that the Mover of the Motion can be permitted to give a reply ultimately. That is not so.

Sri K. PUTTASWAMY.—In the discretion of the Chair.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Not even that. The proviso (3) is very clear. If a private Member who has moved a motion does not want to reply the Chair has the discretion to permit the Ministers to speak again. This is contained in sub-rule (3) of Rule 294. Further the proviso to this sub-rule does not give the right of reply to the mover of admendment to a Bill or resolution. If it was the intention of the rule-makers that a mover of a motion should be given the right to reply, the wording would have been different. Therefore it is clear that the mover of a motion has the right of reply but such right is not conferred on the mover of an amendment.

Mr. SPEAKER.—Rule 294 confers two rights on the mover of the motion : one is the right of making a motion and on that occasion the right to make a speech. The second is that he gets a right to reply. That right to reply is an absolute right. Nobody can take it away. If that ss so, a proviso is added to sub-rule 3 of Rule 294. It means that there should be something else. Naturally, if it was the intention of the rule that the mover has a right to reply, it cannot be that the mover of the resolution can have that right the reply only with the permission of the Speaker. If it is an absolute right, it cannot at the same time be a right which he can exercise at the discretion of the Speaker. The mover of an amendment has no such right. Since there

is no amendment in this case no such question arises. I do not know if the Hon'ble Members mean that the mover of the motion has three rights : first while making a motion, second, the absolute right to reply, and the third, with the discretion of the Speaker. I cannot read any such thing in the rules. Such an interpretation astounds me. As Hon'ble Members know, every Member has a right to make a speech. That is only one right. In some cases there are two rights. Out of those two rights, both are absolute rights vested in the mover of the motion. No one can curtail it. In the case of Ministers they have only one right of an absolute character; that is of intervention. If they do not do that, the other right is a permissible right, that is, permitted by the Speaker. The whole thing is clear. If the mover of the motion does not want to reply or says he has no reply, it only means the time has arrived for the Government to reply with the permission of the Chair.

Sri M. C. NARASIMHAN.—What about sub-rule 2?

Mr. SPEAKER.—In the case of a motion, there is no such question. Sub-rule 2 says that every Member has one right to speak in the House and in some cases two rights are given. Those two rights are given in the case of the mover of a motion and if any Hon'ble Member wants two rights, except the mover of the motion, it can be done only with the permission of the Chair.

Sri K. PUTTASWAMY.—The Chair's discussion on the meaning of this rule and proviso is very thought-provoking. I would rather like to think over this matter overnight and then you may take a decision...

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—The Chair stated that if the mover of the motion does not want to reply, then the Ministers with the consent of the speaker may reply. I do not agree with the Chair's contention. If the mover keeps away, without reply, Government cannot reply as per Sub-rule (3). A Minister may speak, during the debate, but not reply.

6-00 P.M.

There is a lot of difference between reply and speaking. If you read 295 it becomes clears that the debate will not conclude as per 294 (3). If you allow the Minister to speak, then the debate will continue. 295 says that the mover's reply shall in all cases conclude the debate. It says :

> "Subject to the provisions of sub-rule (3) of rule 294 the reply of the mover of the original motion shall in all cases conclude the debate."

If you allow the Ministers, the debate will not conclude and so, I can have chance to reply to that debate.

Mr. SPEAKER.--Unfortunately the Hon'ble Leader of the Opposition is not a lawyer.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—It is not necessary. I need not be a lawyer. All the Ministers are not lawyers. Many Speakers are not lawyers.

Mr. SPEAKER.—At least, I am a lawyer. Rule 295 is to be read with Rule 294. If it is subject to Rule 294 (3), Rule 295 cannot have absolute precedence over sub-rule (3) of Rule 194. First of all, you have to go through the procedure laid down by Rule 294. So, what I have said is that Rule 295 does not come into operation in contravention of sub-rule (3) of Rule 194. That is the conclution. I also make it clear to the mover of the motion. Suppose he absents himself from the House or he does not want to make a reply—such cases have occured what will happen then ? Does it mean that the debate will be kept it abeyance till such time that he makes himself present in the House ? No. That is why I say you have a right under Rule 294. With due respect to the Hon'ble Leader of the Opposition, I beg to differ from him and I give the ruling that the Government have a right to speak and that is end of the matter.

Sri B. K. PUTTARAMAIYA.—Sir, as per Rule 295, I do not get a chance to reply.

ಸ್ವಾಮೀ, ನನಗೆ ಇದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ತಾವು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಸ್ಪೀಕರು ಆಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೋಷನ್ನು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಡೀ ಮೈಸೂರುದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೋಷನ್ನು ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ರೂಲಿಂಗು ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟು ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಡಿಬೇಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಾವೀಗ ಎಲ್ಲರೂ ವಾಕಾಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(At this stage Sri B. K. Puttaramaiya and Members of the Opposition and a few independents withdraw from the House.

Mr. SPEAKER.—It is already six and the House now rises and will meet at 1 P.M. to-morrow.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday the 9th March 1961.

WD 5929—GPB—(L.A. New Br.)—500—28-11-66.